

Dragan Novosel*
Darko Dundović**

SURADNJA DRŽAVNOG ODVJETNIKA I POLICIJE U PREDISTRAŽNOM (PRETKAZNENOM) POSTUPKU

U izlaganju se daje kratak pregled zakonskih propisa koji se odnose na rad državnog odvjetnika i policije u prethodnom (predistražnom) postupku. Govori se o radu policije i državnog odvjetnika tijekom provođenja izvida, o suradnji u provođenju izvida i odlučivanju o radnjama tijekom prethodnog postupka. Posebno se iznose razlike u ciljevima koje je potrebno cijeniti uvijek prilikom razmatranja položaja i uloge državnog odvjetnika i policije u prethodnom postupku. Na osnovi tih razlika i prednosti koje postoje na strani državnog odvjetnika i policije daju se prijedlozi za kvalitetniji zajednički rad, posebno u složenim i teškim predmetima.

1. UVOD

1.1. Pretkazneni ili predistražni postupak

Kad govorimo o predistražnom postupku,¹ odmah u početku susrećemo se s teškoćama u određivanju što je to predistražni postupak. Obuhvaća li pretkazneni (predistražni) postupak radnje policije i državnog odvjetnika koje su navedene u Zakonu o kaznenom postupku ili je rad i policije i državnog odvjetnika puno širi nego što to proizlazi iz odredbi Zakona?

---

* Dragan Novosel, zamjenik glavnog državnog odvjetnika

** Darko Dundović, načelnik Uprave Kriminalističke policije

¹ Zakon o kaznenom postupku naziva cijeli postupak prije podnošenja istražnog zahtjeva, odnosno neposrednog istražnog akta "predistražni postupak". U stvarnosti samo u 8 do 9% predmeta u kojima je započet kazneni postupak imamo istragu kao posebni dio postupka. Ako bi se htjelo naći jedan naziv za radnje državnog odvjetnika koje on poduzima u svezi s pokretanjem kaznenog postupka, od kojih je većina predviđena Zakonom o kaznenom postupku, ali manji broj i drugim zakonima, te ako uvažimo stvarnost u kojoj istrage postaju zanemariva količina u broju kaznenih postupaka, možda bi za sve te radnje bio bolji naziv "pretkazneni" postupak. Stoga se mi, suprotno nomenklaturi ZKP-a, u ovome radu služimo izrazom "pretkazneni" postupak premda smo svjesni da to nije hrvatska zakonska terminologija.

Pretkazneni postupak prema nekima mišljenjima, a to bi se moglo zaključiti i na osnovi nekih odredbi Zakona o kaznenom postupku, počinje tek onda kad je policija odgovorila na zlatna pravila kriminalistike (kada, tko, kako, gdje itd.) i kad je podnesena kaznena prijava. Međutim u stvarnom životu, ali i na osnovi drugih odredbi Zakona o kaznenom postupku (članak 185. ZKP i dr.), pretkazneni postupak u biti započinje nakon prvih saznanja ili indicija da je kazneno djelo počinjeno, bez obzira na to je li počinitelj poznat ili ne.

Često upravo u takvim slučajevima u kojima još nije otkriven počinitelj, u kojima postoje samo naznake o mogućem počinitelju, a posebno kad je riječ o složenim slučajevima, imamo dugotrajne izvide i usku suradnju između policije i državnog odvjetnika. Jednom kad je podnesena kaznena prijava, kad je kazneni postupak i formalno započeo, taj zajednički rad, koji je u nekim slučajevima jednako težak i složen kao i rad u postupku, ostaje u sjeni kasnijeg vođenja postupka.

U teškim i složenim predmetima ta je suradnja dragocjena i bez nje bi državni odvjetnik kasnije u postupku imao puno teži posao, a u biti u velikoj većini predmeta bez takve suradnje i nema uspjeha kasnije u postupku.

1.2. Odnosi između državnog odvjetnika i policije tijekom pretkaznenog postupka

U ovom izlaganju ponajprije se razmatra suradnja državnog odvjetnika i policije u pretkaznenom postupku. Ne izlaže se o svim onim radnjama, koje su itekako složene, koje poduzima policija u svezi s otkrivanjem kaznenog djela i počinitelja, i to iz dva razloga. Prvi je da je to posebna materija o kojoj državni odvjetnik ima samo posredna saznanja i policija samostalno odlučuje o poduzimanju većine tih radnji, a drugi je da bi izlaganje o tome zahtijevalo daleko više vremena i prostora nego što ga imamo.

Stoga treba imati na umu da sve ono što radi policija od trenutka kad ima prve indicije da je kazneno djelo počinjeno, kad poduzima sve operativne, kriminalističke radnje da bi potvrdila te sumnje, da bi sakupila osnovna saznanja i da bi mogla reći da je kazneno djelo počinjeno, prethodi u pravilu prvim kontaktima između državnog odvjetnika i policije.

Nakon što policija izvrši provjere na osnovi kojih ima saznanja, o kaznenom djelu i počinitelju upoznaje državnog odvjetnika. To redovito čini u složenim i teškim slučajevima, a u drugima ako to on traži ili postoje pravna ili činjenična pitanja za koje je nužno izvršiti konzultacije. Također i državni odvjetnik može otprije imati saznanja o kaznenom djelu i počinitelju i tražiti zajedničko razmatranje slučaja.

Ponekad i u lakšim predmetima dolazi do neposredne suradnje državnog odvjetnika i policije. Ponajprije su to slučajevi u kojima postoje sporna pravna

i rjeđe činjenična pitanja, odnosno slučajevi koji su zbog bilo kojih razloga posebno značajni (uključenje javnosti i druge slične okolnosti). Međutim u većini lakših predmeta u kojima policija ima veliko iskustvo u prikupljanju potrebnih obavijesti i u kojima na osnovi tog iskustva zna što je važno za vođenje kaznenog postupka, suradnja samo suradnje radi bila bi opterećenje. U takvim predmetima nakon što je provjerila sve činjenice i prikupila sve obavijesti, policija podnosi kaznenu prijavu.

Naravno, ima slučajeva u kojima je počinitelj nepoznat i u kojima dolazi do zajedničkog rada državnog odvjetnika i policije, ali to će biti u prvom redu oni slučajevi u kojima državni odvjetnik na temelju članka 185. ZKP traži od suda provođenje pojedinih istražnih radnji odnosno povjerala provođenje tih radnji policiji.

Dakle, osim rijetkih slučajeva, tek onda kad se zna da je određena osoba mogući počinitelj, ali još o tome nisu prikupljeni svi podaci odnosno nisu poznate sve činjenice i razjašnjena pravna pitanja, tek onda kad se treba dogovoriti o mogućem sadržaju kaznene prijave i o podacima i dokazima koji su potrebni državnom odvjetniku za uspješno vođenje postupka, dolazi do suradnje. Možemo reći da, u pravilu, kad je izvjesno da je počinjeno kazneno djelo, kad policija zna ili s velikom vjerojatnošću pretpostavlja tko bi mogao biti počinitelj, zapravo i počinje suradnja između policije i državnog odvjetnika u pretkaznom postupku. Suradnja u predmetima u kojima je počinitelj nepoznat je rjeđa - u pravilu do nje dolazi kod teških kaznenih djela u kojima izvidi traju dugo.

Treba napomenuti da je to uobičajeni početak suradnje, ali ima i razlika između pojedinih područja. Dok negdje policija i državno odvjetništvo neposredno i usko surađuju u većini predmeta, drugdje je ta suradnja više formalna i odvija se davanjem pisanih zahtjeva i odgovora.

Prije saznanja o kaznenom djelu i mogućem počinitelju moguće su konzultacije, ali one su rijetke, jer državni odvjetnik nema znanja kojima raspolaže policija, nema tih vještina i u biti prije tog saznanja državni odvjetnik ne može policiji niti sugerirati niti što zahtijevati od nje, a niti joj pomoći u njezinu radu.

1.3. Faze pretkaznog postupka

Možemo dakle u pretkaznom postupku razlučiti dvije osnovne faze. Prva je rad policije u svezi s otkrivanjem podataka koji mogu dovesti do počinitelja kaznenih djela, a druga zajednički rad na prikupljanju podataka i činjenica važnih za pokretanje i vođenje kaznenog postupka. Te dvije faze možda su najbolje naznačene u talijanskom postupovnom zakonu prema kojem u jednom trenutku rad jednog te istog kriminalističkog policijskog službenika prelazi u rad sudskog kriminalističkog službenika.

Iz navedenih razloga ovo je izlaganje ograničeno na suradnju u svezi s prikupljanjem podataka, dokumenata i drugog materijala potrebnog državnom odvjetniku za donošenje odluke o prijavi i za uspješno vođenje kaznenog postupka. Dakle u onim slučajevima u kojima je na osnovi svih podataka s kojima ga je upoznala policija državni odvjetnik zaključio da postoji osnovna sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo.

1.4. Općenito o percepciji učinkovitosti kaznenog postupka

Što karakterizira sadašnji kazneni postupak odnosno percepciju o kaznenom postupku?

Ponajprije neučinkovitost. Smatra se da se u kaznenom postupku ne ostvaruju ciljevi koji su zacrtani, da su i tijela progona i sudovi neučinkoviti i da se postupak u velikoj većini završava oslobađanjem počinitelja. Svjedoci smo niza napisa da se zapravo u kaznenom postupku ne ostvaruju ciljevi koje je zakonodavac imao na umu kad je donosio određeni zakon.

Percepcija o neučinkovitosti kaznenog postupka, ali i njegova stvarna neučinkovitost i dugotrajnost utječu na to da se u nizu slučajeva u kojima imamo propisana kaznena djela, ali i prekršaje, financijska policija, carina, devizni inspektorat odlučuju za prekršajni postupak. Često čujemo da su u prekršajnom postupku novčane kazne daleko više, postupak jednostavniji i brži.

Kazneni postupak je dugotrajan. Zato se danas, kad se zahtijeva ne samo suđenje u razumnom roku nego i brzo suđenje, traže nova rješenja, ali i krivci za neučinkovitost postupka.

Sve to dovodi do prebacivanja odgovornosti. Policija smatra da je obavila svoj posao podnošenjem kaznene prijave, državni odvjetnik smatra da je podnošenjem istražnog zahtjeva ili optužnog akta pripremio dobru podlogu sudu za odlučivanje, dok sud u pravilu smatra odnosno iz njegovih odluka proizlazi da u pojedinim predmetima ne može donijeti odluku.

Često čujemo da je pretkazneni postupak bio nepotpun ili je u njemu povrijeđen zakon, da nisu prikupljeni svi potrebni podaci da bi se mogli izvesti dokazi i utvrditi činjenice na glavnoj raspravi, odnosno s druge strane da je sve napravljeno, ali su krivci izmakli pravdi.

1.5. Mogući uzroci

Nesporno je i svi se slažu da je kazneni postupak dugotrajan i složen te nitko nije zadovoljan njegovim trajanjem. Ako izuzmemo potrebnu složenost postupka u kojem se moraju garantirati temeljna prava u skladu s člankom 6. Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, postavlja se

pitanje koji su tome mogući uzroci. Loš rad policije, loš rad državnog odvjetnika, njegove pogrešne procjene i nedovoljna suradnja s policijom odnosno koordinacija u pretkaznenom postupku?

Ako je uzrok neučinkovitosti postupka odnosno donošenja negativne odluke loša kaznena prijava i propusti u prikupljanju obavijesti, tome je sigurno pridonijela i nedovoljna suradnja između državnog odvjetnika i policije.

Međutim, iako se sve navedeno uzima u obzir kad govorimo o nezadovoljstvu s kaznenim postupkom, ipak se najčešće kao glavni krivac za neučinkovit i dugotrajan postupak spominje sudska istraga. Istraga sigurno u svim onim predmetima u kojima se vodi znatno produžuje trajanje postupka. No ona nije jedini i isključivi krivac za dugotrajni postupak. Državno odvjetništvo stalno naglašava na osnovi svoje interne statistike da svega negdje u 8% predmeta državni odvjetnik podnosi istražni zahtjev. Državni odvjetnik u drugim predmetima predlaže provođenje istražnih radnji, što je u proturječnosti s njegovim čestim tvrdnjama da postupak dugo traje. Međutim broj predloženih istražnih radnji varira od područja do područja i upravo te razlike i upućuju na to da se one često predlažu i u slučajevima kada to nije nužno.

Iako imamo relativno malo istražnih zahtjeva, ipak često istragu percipiramo kao glavnog krivca za dugotrajan i neučinkovit postupak. Istraga se provodi, kao što je poznato, za najteža kaznena djela koja izazivaju najviše pozornosti u javnosti. Kad u takvim slučajevima istraga traje nekoliko godina, tada se ne možemo čuditi takvoj percepciji. Razmatrajući dakle sadašnju percepciju o učinkovitosti kaznenog postupka, možemo reći da samo dobra i kvalitetna priprema prije pokretanja kaznenog postupka može znatno skratiti trajanje postupka i to je razlog zbog kojeg je suradnja između državnog odvjetnika i policije važna.

Vjerojatno ćemo nakon izmjene Zakona o kaznenom postupku imati stranačku istragu i tada ćemo vidjeti kako će to utjecati na učinkovitost postupka.

2. PRETKAZNENI POSTUPAK

2.1. Zakon o kaznenom postupku - ovlasti državnog odvjetnika i policije

Ako bismo rad državnog odvjetnika i policije u pretkaznenom postupku ocjenjivali na osnovi broja odredbi Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na taj dio postupka, mogli bismo zaključiti da policija nakon provedenih izvida dostavlja prijavu državnom odvjetniku koji, ako to ocijeni potrebnim, zahtijeva prikupljanje potrebnih obavijesti. Međutim, stvari nisu tako jednostavne. U pretkaznenom postupku policija ulaže velik trud i sredstva da bi

otkrila počinitelja, da bi osigurala tragove, prikupila sve podatke, izuzela dokumentaciju i drugi materijal. Državni odvjetnik često, a osobito u složenim slučajevima, mora analizirati velik broj podataka i razmotriti razna pravna i činjenična pitanja prije donošenja odluke, pa možemo reći da je pravna regulativa tog dijela postupka u nerazmjeru s brojem radnji koje poduzima policija i državni odvjetnik.

U Zakonu o kaznenom postupku, izuzmemo li provođenje hitnih istražnih radnji koje više spadaju u kazneni postupak nego u pretkazneni postupak te izuzmemo li posebne izvode, na rad državnog odvjetnika odnose se svega tri članka, a na rad policije nekoliko članaka, od kojih je najvažniji članak 177. Tome treba dodati da se u članku 177. stavku 1. ZKP zbog toga što pojedine ovlasti policije nisu riješene Zakonom o policiji zapravo razrađuju kriminalističke radnje i mjere kojima nije mjesto u Zakonu o kaznenom postupku, već u policijskim propisima.

Ako izuzmemo taj dio odredbi članka 177. Zakona o kaznenom postupku, vidimo da policija prikuplja određene podatke kad ima saznanja da je kazneno djelo počinjeno, obavlja razgovore s pojedinim osobama, ispituje pod u Zakonu utvrđenim uvjetima okrivljenika (osumnjičenika) i podnosi kaznenu prijavu. Državni odvjetnik s druge strane prima kaznene prijave, zahtijeva provođenje izvida i odlučuje o kaznenoj prijavi.

2.2. Posljedice podnormiranosti

Smatramo da je u Zakonu o kaznenom postupku trebalo riješiti pitanje odnosa između državnog odvjetnika i policije. Kako to nije učinjeno, intenzitet rada u pretkaznenom postupku ovisi o zalaganju i sklonosti pojedinog državnog odvjetnika i policijskog službenika.

Koje su posljedice podnormiranosti? Ima ih više, ali najznačajnija je da nisu uređeni odnosi između državnog odvjetnika i policije, nisu uređene međusobne ovlasti, osim odluke o samoj kaznenoj prijavi, nije riješeno tko donosi odluke o pojedinim radnjama u ovom dijelu postupka, tako da imamo na određen način konkurenciju između državnog odvjetnika i policije.

Policija može konzultirati državnog odvjetnika, može tražiti njegovo mišljenje, ali to mišljenje policijske službenike ne obvezuje. Državnim odvjetnicima je poznato da policija često odstupa od dogovorenog. Prema pojašnjenjima policijskih službenika, do toga dolazi kad se naknadno u policiji razmatra slučaj na višim razinama, tako da se može dogoditi da se naknadno zaključi da će se poduzeti određena radnja bez obzira na mišljenje državnog odvjetnika. I državni odvjetnik može naknadno promijeniti svoje stajalište - ako je korektan, o tome će obavijestiti policijskog službenika i obrazložiti odnosno pojasniti zbog čega je izmijenio svoje mišljenje.

Upravo to i jest razlog da postoje značajne razlike u intenzitetu suradnje između državnog odvjetnika i policije na pojedinim područjima. Ta je suradnja na pojedinim područjima svakodnevna i uobičajena, a drugdje samo formalna. Sva do sada provedena istraživanja pokazuju da je i uspješnost policije, ali i državnog odvjetnika u kaznenom postupku osjetno veća na onim područjima na kojima se zajednički radi i dogovara o radnjama koje treba poduzeti.

Valja napomenuti da i u drugim zemljama taj dio kaznenog postupka nije posebno normiran. Uobičajeno je da se odnosi između državnog odvjetnika i policije koji nisu bitni za formalni kazneni postupak uređuju međusobnim sporazumima kojima se rješavaju pitanja o načinima suradnje, izvješćivanja, o zajedničkim timovima, koordinaciji te odnosima između sudionika.

2.3. Ovlasti i rad državnog odvjetnika i policije prema Zakonu o kaznenom postupku

2.3.1. Ovlasti policije

Osnovna je dužnost policije prema Zakonu o kaznenom postupku poduzimanje mjera da se otkriju kaznena djela i da se pronađu njihovi počinitelji. To je temeljni posao kriminalističke policije. Policija glavne napore usmjerava na otkrivanje kaznenih djela i počinitelja. Ako već zna počinitelja, mora poduzeti potrebne mjere i radnje da se on ili sudionik ne sakrije ili ne pobjegne, da se otkriju i osiguraju tragovi kaznenog djela i predmeti koji mogu poslužiti pri utvrđivanju činjenica te da se prikupe sve obavijesti koje bi mogle biti od koristi za uspješno vođenje postupka.

Dakle, kao što je već rečeno, uza sva moguća preklapanja u provođenju izvida kako ih uređuje Zakon o kaznenom postupku, ipak je osnovna dužnost policije otkrivanje kaznenih djela i pronalaženje počinitelja te osiguravanje tragova (mogućih dokaza) za kasniji istražni postupak.

Tek nakon toga, dakle kad je počinitelj poznat, policija podnosi kaznenu prijavu državnom odvjetniku koji potom odlučuje o toj prijavi. O kvaliteti prijave, podataka i dokaza koji su uz nju prikupljeni ovisi ne samo ocjena državnog odvjetnika postoji li osnovana sumnja da je počinjeno kazneno djelo i da je osumnjičeni počinitelj, već i kasnija uspješnost državnog odvjetnika u postupku.

Dakle, možemo reći da o kvaliteti rada policije, korištenju svih mogućnosti u obavljanju izvida i prikupljanju dokaza ovisi kasnija uspješnost državnog odvjetnika u postupku. Može državni odvjetnik biti iznimno stručan, ali ako policija nije svoj dio posla obavila u skladu s odredbama Zakona o kaznenom postupku, dokazi će se izdvojiti kao nevaljali i postupak će završiti negativnom odlukom.

2.3.2. Ovlasti državnog odvjetnika

Prema Zakonu o kaznenom postupku, osnovno pravo i dužnost državnog odvjetnika je progon počinitelja kaznenih djela, poduzimanje mjera radi otkrivanja kaznenog djela i pronalaženja počinitelja, poduzimanje izvida kaznenih djela i zahtijevanje i provjeravanje provedbe pojedinih izvidnih radnji i mjera radi prikupljanja podataka važnih za pokretanje postupka.

Od tih ovlasti državnog odvjetnika kako su određene u članku 42. Zakona o kaznenom postupku najviše je nerazumijevanja i dvojbi u svezi s ovlašću državnog odvjetnika da poduzima mjere radi otkrivanja kaznenih djela i pronalaženja počinitelja. Izmjenom Zakona o kaznenom postupku smatralo se da se time daje jako važna ovlast državnom odvjetniku. Međutim, ta je odredba dovela samo do zabune jer je time državni odvjetnik dobio određene ovlasti policije kojima se ne može koristiti, ne samo zbog toga što ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem nego i zbog toga što nema odgovarajuće ovlasti i osoblje. Državni odvjetnik zapravo ima određene ovlasti policije koje s obzirom na svoje kadrovske i materijalne uvjete i svoja praktična znanja ne može obavljati.

Kad je počinitelj nepoznat, dakle kad je riječ o pronalaženju počinitelja, državni odvjetnik može učiniti samo ono što sada čini: ocijeniti proizlazi li iz kaznene prijave protiv nepoznatog počinitelja osnovna sumnja da je počinjeno kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti, ako proizlazi, obavijestiti policiju da nastavi s radnjama protiv počinitelja i s poduzimanjem svih drugih radnji. I tu prestaje sva aktivnost državnog odvjetnika na otkrivanju kaznenih djela i pronalaženju počinitelja bez obzira na tvrdnje da bi morao te radnje obavljati i bez obzira na zakonske ovlasti jer državni odvjetnik to jednostavno ne može učiniti.

Ako tome dodamo da se nigdje u Zakonu, a posebno ne u članku 174. stavku 2. ZKP, ne razrađuje ta ovlast državnog odvjetnika, tada je jasno da je otkrivanje kaznenih djela i počinitelja posao policije. Naime u članku 174. stavku 2. ZKP navodi se da će državni odvjetnik, ako je počinitelj nepoznat, zahtijevati od redarstvenih vlasti da prikupe potrebne obavijesti i poduzmu druge mjere radi otkrivanja počinitelja.

Dakle, državni odvjetnik ima daleko veći interes u svezi s provođenjem izvida. Zainteresiran je da prikupi potrebne obavijesti da bi mogao odlučiti o prijavi. U članku 174. stavku 2. ZKP određeno je da će državni odvjetnik, ako iz same prijave ne može ocijeniti jesu li vjerodostojni navodi prijave ili ako podaci u prijavi ne daju dovoljno osnove da može donijeti odluku o prijavi, ako to ne može poduzeti sam ili preko drugih tijela, zahtijevati od redarstvenih vlasti da prikupe potrebne obavijesti i poduzmu druge mjere radi otkrivanja kaznenog djela i počinitelja (članak 177. i članak 179.).

3. ODNOSI IZMEĐU DRŽAVNOG ODVJETNIKA I POLICIJE

Razmatrajući navedene odredbe Zakona o kaznenom postupku, stvari mogu izgledati prilično jednostavno: policija provodi izvide i nakon toga podnosi kaznenu prijavu, koju državni odvjetnik razmatra i odlučuje hoće li tražiti dodatne potrebne obavijesti ili će odlučivati o prijavi.

Međutim u praksi, posebno kod teških i složenih kaznenih djela, i to ne samo onih organiziranog kriminala, pretkazneni postupak često je dugotrajan i složen. Ako tome dodamo da su često ta kaznena djela počinjena od većeg broja počinitelja ili u više zemalja, tada je i rad policije i rad državnog odvjetnika daleko složeniji od onoga što se može zaključiti samo na osnovi navedenih odredbi.

Sve to upućuje na to da je prilikom razmatranja zajedničkog rada policije i državnog odvjetnika, njihove suradnje i odnosa, a osobito razmišljanja o tome kakva bi ta suradnja trebala biti, nužno razmotriti što u praksi rade državni odvjetnik i policija.

3.1. Rad državnog odvjetnika u pretkaznenom postupku

Državni odvjetnik uzima prijave na zapisnik i djelomično sam, ovisno o vrsti kaznenog djela i radnji koje je potrebno poduzeti, provodi izvide.

U pravilu su to pozivi oštećeniku te okrivljeniku. Državni odvjetnik rijetko poziva moguće svjedoke i uzima izvještaje od njih. Osim pozivanja osoba u državno odvjetništvo, državni odvjetnik u nekim slučajevima traži podatke od drugih tijela. Razmatrajući mjesečna izvješća državnih odvjetnika, uočava se da u zadnje vrijeme državni odvjetnici sve više sami traže podatke od drugih državnih tijela i pravnih osoba. To je dobra orijentacija, posebno ako je riječ o pitanjima za koja je potrebno imati pravna znanja. To su npr. uvidi u razne registre (zemljišnike, registre trgovačkih sudova itd.), što zahtijeva posebna pravna znanja i u tom slučaju prikupljanje podataka ne treba prepuštati policiji.

U svim onim slučajevima kada traži prikupljanje podataka od policije, državni odvjetnik trebao bi u zahtjevu pobliže odrediti sadržaj mjere ili radnje. Neki državni odvjetnici to ne čine, već često samo zahtijevaju prikupljanje potrebnih obavijesti ne navodeći što im je potrebno da bi mogli odlučiti u konkretnom predmetu.

Državni odvjetnik koji sam provodi izvide odnosno koordinira provođenje izvida koje provodi policija i druga državna tijela, uvijek će nastojati u pisanom zahtjevu okolnosno navesti što je potrebno prikupiti. To je osobito važno u složenim slučajevima u kojima već unaprijed može ocijeniti da će mu ti podaci trebati tijekom postupka. Državni odvjetnik koji tako ne postupa,

koji ocjeni kriminalističkog službenika prepušta odluku o tome što je nužno prikupiti, a takvih nažalost ima dosta, bez osnova prebacuje odgovornost za uspješnost u postupku na policiju. Policijski službenik dužan je prikupiti podatke koji su nužni državnom odvjetniku za donošenje odluke, ali državni odvjetnik je taj koji mora unaprijed ocijeniti što će mu biti potrebno u postupku i to zatražiti od policije.

U posebno složenim slučajevima to se ne može učiniti u pisanom zahtjevu i tada je nužno na sastanku s policijom iznijeti i obrazložiti svoje zahtjeve.

Osim toga što nakon prikupljanja svih obavijesti odlučuje o kaznenoj prijavi, državni odvjetnik u ovoj fazi može prisustvovati mjerama i radnjama koje provodi policija, dakle može biti prisutan prilikom provođenja policijskih izvida (što u pravilu ne čini), a također može sam ispitivati okrivljenika u prisutnosti odvjetnika, kojom se ovlasti služi iznimno rijetko.

Konačno, nakon prikupljanja svih obavijesti, državni odvjetnik donosi odluku o kaznenoj prijavi.

3.2. Rad policije

Policija je dužna prema odredbi članka 177. stavka 1. ZKP obavijestiti državnog odvjetnika u roku od dvadeset i četiri sata nakon poduzimanja prve radnje.

Policija tu obavijest dostavlja kad je poduzela određene radnje, odnosno kad postoje osnove sumnje da je počinjeno kazneno djelo. Ovisno o policijskoj upravi, policija se više ili manje formalno drži te svoje obveze. Potrebno je obavijestiti da mehaničko obavješćavanje, ako je to samo inicijalna obavijest, u velikoj većini slučajeva ne pridonosi boljoj suradnji. Državni odvjetnik je zatrpan obavijestima iz kojih još gotovo ništa ne može vidjeti i stoga policijske uprave izvješćuju kad već imaju određena saznanja koja mogu pomoći državnom odvjetniku da vidi hoće li odmah i on poduzeti neke radnje.

Policija uzima kaznenu prijavu na zapisnik. U preko dvije trećine slučajeva podnošenja kaznene prijave od građana prijavu na zapisnik uzima policija. Državnom odvjetniku prijava se podnosi u pravilu ako je počinitelj poznat, često u slučajevima kad je upitno je li riječ o kaznenom djelu ili građanskopravnom odnosu.

Policija postupa po zahtjevima državnog odvjetnika, a u svezi s prijavom koju je sama uzela ili sama započela provoditi izvide, prikuplja potrebne obavijesti od građana, provodi cijeli niz kriminalističkih radnji navedenih u članku 177. stavku 1. Zakona o kaznenom postupku. Policija ispituje okrivljenika u prisutnosti odvjetnika, provodi hitne istražne radnje, sastavlja kaznenu prijavu i podnosi je državnom odvjetniku.

3.3. Ciljevi državnog odvjetnika i policije

Izneseno pokazuje da u jednom dijelu i državni odvjetnik i policija rade iste poslove, ali često s različitim pristupom. Policija te radnje obavlja da bi nakon završetka kriminalističke obrade podnijela kaznenu prijavu ili izvješće državnom odvjetniku, dok državni odvjetnik te radnje obavlja radi donošenja odluke o prijavi.

Možemo reći da postoje sitne, ali ipak za razumijevanje odnosa važne razlike u ciljevima između državnog odvjetnika i policije.

Što je cilj svih radnji i zahtjeva koje poduzima državni odvjetnik u pretkaznenom postupku?

Državni odvjetnik sasvim sigurno želi u konkretnom slučaju dobiti kvalitetnu kaznenu prijavu sa svim potrebnim priložima na temelju koje može nedvojbeno donijeti odluku bilo o odbačaju kaznene prijave bilo o pokretanju postupka.

Koji je cilj policije?

Otkrivanje kaznenog djela i počinitelja te prikupljanje podataka koji daju osnova za podnošenje kaznene prijave.

Policija prikuplja podatke da bi potkrijepila kaznenu prijavu, koju podnosi kad smatra da je počinjeno kazneno djelo odnosno da je određena osoba počinila kazneno djelo. Suprotno tome, državni odvjetnik ocjenjuje sadržaj kaznene prijave, ocjenjuje je li sve ono što ima dovoljno za pokretanje kaznenog postupka.

Ako smatra da je počinjeno kazneno djelo, da postoje osnove sumnje da je određena osoba počinitelj, pokreće kazneni postupak, a ako ne, zatražit će dodatne izvide, dodatni rad policije koja će te radnje obaviti.

Važno je naglasiti da sve do donošenja odluke o kaznenoj prijavi i policija i državni odvjetnik rade zajedno, ali nakon toga, prema sadašnjim zakonskim rješenjima i praksi, državni odvjetnik ostaje sam, on je odgovoran za odluku o prijavi i za ishod postupka. Državni odvjetnik odgovara za neuspjeh u postupku, iako je u složenim slučajevima često procjena i odluka zajednička.

Zakon određuje da državni odvjetnik postupa po načelu legaliteta. Ako smatra da je počinjeno kazneno djelo, da postoje osnove sumnje da je određena osoba počinitelj, mora - osim ako primjenjuje članak 175. ZKP - pokrenuti kazneni postupak. Međutim, često uspješnost postupka ovisi o kvaliteti prethodnog postupka, ovisi kako o poznavanju materije od strane policije, tako i o zahtjevu državnog odvjetnika, o pravilnosti tog zahtjeva i o dobroj instruiranosti.

Razlike u ciljevima ne smijemo gubiti iz vida, one određuju postupanje policije i državnog odvjetnika i ako smo ih svjesni, te razlike nisu presudne za dobru suradnju.

4. SURADNJA DRŽAVNOG ODVJETNIKA I POLICIJE

4.1. Ocjena sadašnjeg stanja

Kakva je sadašnja suradnja između državnog odvjetnika i policije? Ovisi o uobičajenim odnosima između državnog odvjetnika i policije na određenom području i složenosti pojedinog predmeta.

Možemo reći da u jednostavnim predmetima policija u pravilu radi sama bez konzultacija s državnim odvjetnikom i nakon završene kriminalističke obrade podnosi kaznenu prijavu ili izvješće. Ništa se ne mijenja ako je kaznena prijava podnesena državnom odvjetniku. Državni odvjetnik u takvim slučajevima obično ide prema policiji s općenitim zahtjevom za prikupljanjem potrebnih obavijesti i policija sama na osnovi svojih saznanja i iskustava provodi pojedine izvidne radnje i vraća izvješće državnom odvjetniku. To ne znači da je uvijek tako, ima i jednostavnih predmeta u kojima postoje konzultacije, ali u velikoj većini tih predmeta i nema potrebe za posebnom suradnjom jer je riječ o uobičajenim rutinskim izvidima u provođenju kojih policija ima dovoljno iskustva da ih može dobro i potpuno obaviti.

U složenim odnosno teškim predmetima u kojima su zapriječene visoke kazne opseg suradnje ovisi o tome koliko državni odvjetnik i policija zajednički rade, koliko se međusobno uvažavaju i koliko su spremni na suradnju. Tamo gdje policija uvažava mišljenje državnog odvjetnika, i obrnuto, gdje je cilj isti, dakle uspješno dovršenje kaznenog postupka, policija se redovito konzultira s državnim odvjetnikom, upoznaje ga s predmetom, upoznaje ga dalje s tijekom obrade, traži od njega mišljenja u svezi sa samim predmetom, posebno što je još potrebno prikupiti, i dogovara se s državnim odvjetnikom oko podnošenja kaznene prijave. Tamo gdje je suradnja državnog odvjetnika i policije loša ili je nema, policija i ovdje radi samostalno i bez dogovora, podnosi kaznenu prijavu i čeka odluku državnog odvjetnika, tj. hoće li tražiti dodatno prikupljanje potrebnih obavijesti, hoće li odbaciti kaznenu prijavu ili će pokrenuti postupak.

U bitnom je različita situacija u složenim predmetima od općeg značenja odnosno u predmetima koji su važni na državnoj razini, a tu posebno treba izdvojiti predmete iz nadležnosti USKOK-a. Tu u pravilu imamo suradnju državnog odvjetnika i policije, jer u tim predmetima i Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i Ravnateljstvo policije inzistira na suradnji i nadležna policijska uprava odnosno postaja i državni odvjetnik tu suradnju više ili manje uspješno obavljaju.

Ako pogledamo tko inicira suradnju u pojedinom predmetu, možemo kratko reći - onaj tko osjeća potrebu, onaj tko je odgovoran za predmet i želi ne svoju odgovornost podijeliti s drugim, već zajednički što bolje i uspješnije dovršiti rad na predmetu. Nema pravila, katkada će tu suradnju inicirati policija, katkada državni odvjetnik.

U svim slučajevima složenih predmeta, teških kaznenih djela, a osobito predmeta koji izazivaju veliku pozornost javnosti i u svezi s kojima se pojavljuju tvrdnje da i policija i državni odvjetnik ne poduzimaju sve što je potrebno da se pokrene kazneni postupak odnosno da se utvrde sve okolnosti, suradnja je prijeko potrebna i za njezino ostvarenje odgovorni su i državni odvjetnik i načelnik policijske uprave odnosno kriminalističke policije.

4.2. Zajednički rad ili samostalni rad državnog odvjetnika i policije

Prilikom odgovora na pitanje da li raditi zajednički ili samostalno tako da najprije policija napravi "svoje", a zatim državni odvjetnik razmatra kaznenu prijavu i donosi odluku, potrebno je razmotriti koje su prednosti policije važne za provođenje izvida i rad u pretkaznenom postupku, a također koje su prednosti državnog odvjetnika. Komparacijom prednosti možemo dobiti odgovor na pitanje zbog čega je nužan zajednički rad u pojedinom predmetu.

Odgovor na ovo pitanje to je važniji jer se u nekim sredinama smatra da je suradnja suvišna, da svatko ima svoje ovlasti i ako se njima pravilno koristi i zna posao, nema potrebe za dogovaranjem i zajedničkim radom. Nerijetko se čuje komentar: "Policija je svoje napravila, sada državni odvjetnik treba donijeti odluku" ili obrnuto: "Od policije je zatraženo prikupljanje potrebnih obavijesti, nakon čega će državni odvjetnik donijeti odluku".

4.2.1. Prednosti policije

Policija ima iznimna kriminalistička znanja i vještine koje joj pomažu u otkrivanju kaznenog djela i počinitelja, ali i u otkrivanju tragova i prikupljanju materijalnih dokaza. Policija će u većini slučajeva bolje obaviti razgovor s osumnjičenikom i drugim osobama, koristeći se pri tome svojim posebnim znanjima i u tome je uspješnija od državnog odvjetnika.

Osim kriminalističkih znanja koja pomažu u otkrivanju kaznenih djela i počinitelja, policija raspolaze sa značajnim ljudskim resursima i materijalnim pomagalicama i sredstvima, što joj sve daje prednost u provođenju izvida, i to je razlog što policija u biti obavlja veći, mogli bismo reći i najveći dio izvida.

Potrebno je naglasiti i mogućnost korištenja tajnog izvjestitelja od strane policije (čl. 177. ZKP), a to je jedan od vrlo značajnih "alata" policije, posebice kod prikupljanja obavijesti o organiziranom kriminalitetu.

4.2.2. Prednosti državnog odvjetnika

Koje su prednosti državnog odvjetnika? Državni odvjetnik nema kriminalistička znanja i ne može razgovarati s pojedinim osobama kako to radi po-

licija, ali on ima pravna znanja, on dobro poznaje kazneni postupak i konačno državni odvjetnik donosi odluku o prijavi.

Dobar policijski službenik iskoristit će pravno znanje državnog odvjetnika i okolnost da državni odvjetnik donosi odluku o prijavi. Posebno će se koristiti i time da državni odvjetnik odlučuje o prijavi i tražit će u dvojbenim slučajevima da ga državni odvjetnik obavijesti je li nužno nastavljati provođenje izvida i u kojem ih je smjeru potrebno provoditi.

4.3. Oblici suradnje u pretkaznom postupku

4.3.1. Prijava protiv nepoznatog počinitelja

Kao što je već rečeno, ako je počinitelj nepoznat, državni odvjetnik može jedino ocijeniti proizlaze li u konkretnom slučaju osnovane sumnje da je počinjeno kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti. Njegova je ocjena važna zato što će ako ocijeni da ne postoji kazneno djelo, da nema osnovane sumnje da je počinjeno kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti, odbaciti kaznenu prijavu protiv nepoznatog počinitelja i u tom slučaju nema obveze policije da dalje traga za tim počiniteljem.

To je ponekad važno za policijskog službenika koji dobro poznaje ovlasti državnog odvjetnika jer će se kad je i sam u dvojbi postoje li osnovane sumnje da je počinjeno kazneno djelo o tome konzultirati s državnim odvjetnikom. Ako državni odvjetnik smatra da djela nema, time je za njega postupak završen i ne mora nepotrebno trošiti vrijeme i sredstva na provođenje izvida.

4.3.2. Prijava protiv poznatog počinitelja – jednostavna (lakša) kaznena djela

Kao što je rečeno, u jednostavnim slučajevima policija sama provodi izvide i podnosi kaznenu prijavu.

Međutim, u nekima od tih slučajeva u kojima postoje dvojbe dolazi do zajedničkog rada i suradnje u pretkaznom postupku. Inicijativa za dogovor i razmatranje konkretnog slučaja uvelike ovisi o tome tko podnosi prijavu. Ako je policija sama počela provoditi izvide na osnovi kojih bi trebala podnijeti kaznenu prijavu, u pravilu inicijativu za sastanak i zajednički dogovor daje policija. Isto tako i ako je oštećenik podnio prijavu policiji, policija će inicirati dogovor.

Državni odvjetnik može i sam u nekima od tih slučajeva, ako mu je dostavljena prijava i ako ocijeni da je to potrebno, inicirati dogovor odnosno uključiti se u provođenje izvida, ali u pravilu on će to činiti ako je on prvi došao do saznanja o počinjenom kaznenom djelu.

4.4. Teška kaznena djela i složene obrade

Možemo reći da je u slučaju teških kaznenih djela, posebno kad je riječ o složenim obradama, suradnja imperativ za uspjeh.

Bez međusobnih konzultacija, bez zajedničkog razmatranja predmeta i ocjene valjanosti svih podataka, činjenica i materijala koji su prikupljeni teško je očekivati uspjeh u složenim predmetima. Suradnja je posebno važna u složenim predmetima gospodarskog kriminaliteta odnosno u predmetima u kojima se provode posebni izvidi i slično.

Naime, upravo kod složenih predmeta najviše dolaze do izražaja prednosti policije i državnog odvjetnika. Policija ima potrebna policijska saznanja i sredstva za provođenje izvida, ali državni odvjetnik ima potrebna pravna znanja i zna što mu je potrebno za postupak. Ako jedna i druga strana uvažava prednosti druge strane i njezina mišljenja i sugestije, možemo reći da je to put uspjeha i da ćemo u takvom slučaju imati uspješnu kriminalističku obradu te, ako postoje osnove sumnje da je određena osoba počinitelj kaznenog djela, i uspješan dovršetak kaznenog postupka.

Osim konzultacija i razgovora, dakle dogovora koje radnje treba poduzeti u posebno složenim predmetima u kojima su potrebna posebna znanja, dolazi do osnivanja timova. Uobičajeno ih tako ne zovemo, to nisu nikakvi formalni timovi, ali u praksi oni postoje. U pravilu u timovima su policijski službenici i specijalizirani službenici Ministarstva financija (porezna uprava, carina itd.) te državni odvjetnik koji je zadužen za predmet.

Ako imamo takve zajedničke timove, dolazi do izražaja koordinativna i vodeća uloga državnog odvjetnika. Državni odvjetnik je taj koji koordinira rad policije i drugih službi. Državni odvjetnik dogovara sastanke na kojima se razmatra učinjeno i donosi odluka o daljnjim radnjama odnosno o tome hoće li se podnijeti kaznena prijava.

Ipak, možemo reći da i u slučajevima kad imamo dogovor, kad imamo zaista dobru suradnju, policija je ta koja provodi izvide sama ili u suradnji s drugim službama. Državni odvjetnik je taj koji daje ocjenu provedenog, naznačuje što mu je još potrebno za uspješno vođenje postupka i donosi odluku o kaznenoj prijavi. Iznimke koje postoje samo potvrđuju to pravilo.

4.5. Odlučivanje državnog odvjetnika o provođenju izvida i o kaznenoj prijavi

Jedno od pitanja na koja je najteže dati odgovor je pitanje kad će državni odvjetnik podnijeti policiji zahtjev za prikupljanje potrebnih obavijesti, a kad će sam provoditi izvide.

Državni odvjetnik podnosi policiji zahtjev za prikupljanje potrebnih obavijesti kad su za provođenje tih radnji potrebna kriminalistička znanja te određena sredstva kojima on ne raspolaže.

Zahtjev državnog odvjetnika treba biti dobro postavljen da bi policijski službenik znao što državni odvjetnik od njega zahtijeva. Upravo to je razlog zbog kojeg često dolazi do ocjene da policija ne postupuje po zahtjevu državnog odvjetnika. Državni odvjetnici pri tome ispuštaju iz vida da je njihov zahtjev u znatnom broju slučajeva općenit pa policijski službenik zapravo odlučuje koje će radnje poduzeti - tada se događa da državni odvjetnik nije dobio podatke koji mu trebaju i ponovo podnosi zahtjev uz tvrdnju da policija nije postupila po njegovu zahtjevu. Možemo reći da je to loš rad državnog odvjetnika. Državni odvjetnik je taj koji mora ocijeniti što mu je potrebno za donošenje odluke o prijavi i u svojem zahtjevu to mora jasno naznačiti.

Dakle, državni odvjetnik provodi izvide samo iznimno, u prvom redu u slučaju kad dobro poznaje predmet i kada točno zna za koja pitanja su mu potrebni odgovori. Državni odvjetnik će sam provoditi izvide u predmetima u kojima postoje složena pravna pitanja koja zahtijevaju posebna pravna znanja, ali i u slučaju kad mu je potrebno da prije pokretanja postupka ocijeni vjerodostojnost oštećenika ili mogućih svjedoka. Državni odvjetnik sam provodi izvide uvijek u onim predmetima u kojima je riječ o dogovoru o suradnji ili nagodbi s okrivljenikom.

5. KOORDINACIJA

U svakodnevnom radu pod koordinacijom razumijemo zajedničko razmatranje rezultata provedenih izvida, ali isto tako i dogovor o prikupljanju podataka i izvođenja pojedinih radnji u složenim predmetima. Postoji u praksi razlika između dogovora i koordinacije. Tu je razliku veoma teško opisati; možemo reći da je dogovor *ad hoc* sastanak u svezi s radom na pojedinom predmetu između državnog odvjetnika i policijskog službenika koji rade na tom predmetu, dok do koordinacije dolazi u složenim predmetima u kojima se unaprijed postiže dogovor da će se ubuduće sve radnje u tom predmetu zajednički razmatrati. Koordinacija je karakteristična po tome što u njoj ne sudjeluju samo osobe koje su neposredno zadužene predmetom, nego i njima nadređeni, ali isto tako i predstavnici drugih tijela koji pomažu u provođenju izvida ili istaknuti stručnjaci kojih se mišljenje i posebna znanja uvažavaju prilikom donošenja odluke o daljnjem postupanju.

Prilikom zajedničkih sastanaka ili koordinacije, kako ih i policija i državni odvjetnik uobičajeno nazivaju, državni odvjetnik i njegovi zamjenici te policijski službenici i njima nadređene osobe gotovo uvijek razmatraju čime

raspoložu, koji su podaci prikupljeni, a koje još treba prikupiti, koju dokumentaciju i drugi materijal treba izuzeti te koje sljedeće radnje treba poduzeti. Taj dogovor nije formalan, on je neformalan, i u pravilu nikoga posebno ne obvezuje, jer za to nema uporišta u zakonu.

Na takvim koordinativnim sastancima često se dogovaraju posebne izvidne mjere koje će se provoditi odnosno za koje će se tražiti nalog za provedbu, hoće li se provoditi pretraga, vještačenja i slično. Ako je riječ o koordinaciji koja je kvalitetna, u kojoj državni odvjetnik ima svoje mjesto i ulogu, tada će i sam težiti tome da bude prisutan pojedinim radnjama koje provodi policija. Tražit će da ga se izvijesti o tim radnjama, planirat će svoje sudjelovanje i bit će aktivno uključen u izvođenju tih radnji.

Jedna od tih radnji kojima državni odvjetnik treba kad god je moguće prisustvovati jest i ispitivanje okrivljenika u smislu članka 177. stavaka 4. i 5. ZKP. Državni odvjetnik u posebno složenim i osjetljivim predmetima ne smije propustiti tu radnju, mora biti prisutan ispitivanju okrivljenika.

Razmatrajući primjere koordinacije u konkretnim predmetima, možemo reći da je koordinacija uobičajena kod provođenja posebnih izvidnih mjera i radnji kojima se ograničavaju Ustavom zajamčena prava i slobode. Uobičajeno je da se u takvim slučajevima konzultiraju nadležne policijske službe, da se vidi postoje li raspoloživi kapaciteti za provođenje tih radnji, a nakon toga državni odvjetnik u dogovoru s policijom podnosi prijedlog istražnom sucu.

Također bi državni odvjetnik trebao prisustvovati pojedinim hitnim istražnim radnjama kad ih provodi policija. Nazočnost državnog odvjetnika može biti dragocjena u svim onim slučajevima kad su potrebna pravna znanja i procjena.

6. ZAVRŠNE KONZULTACIJE I DOGOVORI

Završne konzultacije odnose se na razmatranja dotadašnjeg rada o provedenim kriminalističkim radnjama i izvidima te o osnovanosti kaznene prijave, odnosno o tome postoji li u konkretnom slučaju osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo za koje se sumnjiči odnosno je li počinjeno kazneno djelo. Često i u slučajevima u kojima nije prije bilo zajedničkog razmatranja dolazi do dogovora prije podnošenja kaznene prijave i to je onaj završni dio zajedničkog rada državnog odvjetnika i policije.

Često se događa da postoji dobra koordinacija između državnog odvjetnika i policije u prvom dijelu provođenja izvida, no koordinacija često "puca" upravo u tom zadnjem dijelu. To se ne bi smjelo događati i to je razlog da u nekim složenim obradama kasnije na sudu ti predmeti padaju zbog preuranjenog pokretanja postupka ili zbog toga što nije bilo osnovane sumnje da su upravo osumnjičene osobe počinile kazneno djelo koje im se stavlja na teret.

Sasvim sigurno do negativne odluke u postupku može doći a često i dolazi zbog toga što su iskazi svjedoka različiti od izjava danih policiji i državnom odvjetniku te zbog pogrešne procjene državnog odvjetnika. Međutim, u nekim slučajevima u kojima je riječ o važnim i složenim predmetima, u kojima je pritisak javnosti iznimno visok, policija želi završiti kriminalističku obradu, jer se to od nje traži, izložena je pritisku, dok istodobno državni odvjetnik upravo zbog mogućeg neuspjeha, u kojem slučaju sva odgovornost pada na njega, želi imati što više materijalnih i drugih dokaza. U takvim slučajevima može doći do prekida suradnje i policija se odlučuje podnijeti kaznenu prijavu bez obzira na mišljenje državnog odvjetnika. Cijeli niz predmeta u kojima je došlo do takvog nesporazuma pokazuje koliko je to i za policiju i za državnog odvjetnika štetno.

Državni odvjetnik i policijski službenici moraju odgovorno i detaljno analizirati sve podatke i dokaze koje imaju u predmetu, analizirati jesu li proveli sve radnje koje su mogli provesti. Državni odvjetnik treba predlagati provođenje još nekih radnji ako za to ima osnova, on mora obrazložiti svoj zahtjev i ako treba i pismeno objasniti zbog čega je to važno za uspjeh u postupku. Tek nakon toga treba dogovorno odlučiti o vremenu i načinu podnošenja kaznene prijave, s time da se moraju držati tog dogovora. Ako je dogovoreno privođenje, tada državni odvjetnik treba stajati iza tog privođenja; ako je dogovoreno da će se kaznena prijava podnijeti redovno, ne uz privođenje, policija bi se trebala držati tog dogovora. To nije nebitno. Iskustva i istraživanja pokazuju da stvari ne idu dobro ako nema zajedničkih dogovora.

7. ZAKLJUČAK

Suradnja između državnog odvjetnika i policije u pretkaznenom postupku važna je za donošenje odluke o kaznenoj prijavi, ali isto tako i za uspješno vođenje kaznenog postupka.

Ako je ta suradnja dobra, državni odvjetnik može na vrijeme ocijeniti postoji li osnovana sumnja da je počinjeno kazneno djelo, može je obrazložiti i zahtijevati prikupljanje obavijesti koje su mu nužne za donošenje odluke o prijavi.

S druge strane, policija se može u takvom slučaju usredotočiti na prikupljanje podataka koje traži državni odvjetnik, na provođenje radnji za koje on smatra da su nužne za kasnije uspješno vođenje postupka. Konačno, u takvom slučaju državni odvjetnik je taj koji na sebe preuzima odgovornost za odluku o kaznenoj prijavi i za kasnije uspješno vođenje postupka. Kad je upoznat s provođenjem izvida, ako radi zajedno s policijom, državni odvjetnik može točno naznačiti koje radnje treba provesti da bi mogao donijeti odluku o prija-

vi i u tom se slučaju policija ne iscrpljuje u provođenju radnji koje poslije u postupku nisu potrebne.

Konačno, valja naglasiti da u svim složenim predmetima bez dobre suradnje u pretkaznom postupku nema uspješnosti u kaznenom postupku. Državni odvjetnik i policija to moraju znati iskoristiti.

Summary

COOPERATION OF THE STATE ATTORNEY AND THE POLICE IN THE PRE-INVESTIGATION (PRELIMINARY CRIMINAL) PROCEDURE

This paper gives a brief overview of the legal regulations which concern the work of the State Attorney and the police in the preliminary (pre-investigation) procedure. It also presents the work of the police and the State Attorney during on-site investigations, and the cooperation of the police and the State Attorney in conducting on-site investigations and in deciding on actions during the preliminary procedure. Special attention is given to the differences in the position and roles of the State Attorney and the police with regard to their different objectives in the preliminary procedure. Based on these differences and the different advantages on the side of the State Attorney and the police, suggestions are given for improved cooperation of the two, especially when dealing with complex and problematic cases.

